

raktererna i en roman. — *U. sig*, v. r. 1) Växa ut, utbreda sig ur något slutet. *Blomman u-r sig ur knoppen*. — 2) (fig.) a) Vinna tillväxt, förkofran; utbilda sig. *Hans snille u-de sig hastigt*. — b) Framträda allt mer och mer; fortgå till upplösning. *Handlingen i dennapjes u-r sig långsamt*. *Intrigen u-r sig raskt*. — c) Utbreda sig. *Arméen u-de sig på slätten*. — *Utvecklande*, n. 4.

UTVECKLING, f. 2. Handlingen, hvarigenom något utvecklas, eller resultatet deraf. Jfr. *Utveckla*. Brukas både egentl. o. fig. *U-en af en knopp*. *Innan knoppen uppnår sin fullkomliga u*. *U-en af själens krafter*. *U-en af ett system*, af en lära. *Karakterernas, intrigens u. i en teaterpjes*.

UTVERKA, v. a. 1. 1) Genom sin bemedling vinna, erhålla, förskaffa. *U. något för en ell. U. en något*. *U. sig tillstånd till, frihet ifrån något*. — 2) *U. en hof*, med hofjern borttaga det yttre af hofven på en häst, som skall skos. — *Utverkande*, n. 4. o. *Utverkning*, f. 2.

UTVERTES, a. oböjl. Se *Yttre*. *Iakttaga u. anständighet*. *U. anseende*, utseende. — *Adv.* Till det yttre. *U. ful, vacker*. [Utvärtes.]

UTVEXLA, v. a. 1. 1) Göra utbyte af. *U. fångar*. *U. artigheter sins emellan*. — 2) Genom vaxling utgifva. *Banken u-r guld, silfver emot sina sedlar*. — Äfv. för denna bem. *Vexla ut*. — *Utvexlande*, n. 4. [Utväxla.]

UTVEXLING, f. 2. 1) Handlingen, hvarigenom något utvexlas. — 2) *U. i ur*, inrättning, hvarigenom urets gång göres likformig. [Utväxling.]

UTVIDGA, v. a. 1. 1) Göra vidare. *U. ett hål*. — 2) Göra vidsträcktare, gifva större vidd, utsträckning, omfång. *U. sin egendom*. *U. ett rikes gränser*. *U. luften*. (Fig.) *U. ett ords bemärkelse*. *U. bruket af en ting*. — Äfv. för begge bem. *Vidga ut*. — *U. sig*, v. r. Blifva vidare, vidsträcktare; utbreda sig. — Äfv. *Vidga ut sig*. — *Utvidgande*, n. 4.

UTVIDGELIG, a. 2. Som kan utvidgas.

UTVIDGELIGHET, f. 5. Egenskapen att kunna utvidgas.

UTVIDGNING, f. 2. 1) Handlingen eller verkningen, hvarigenom något utvidgas; den förändring, en kropp undergår, då han utvidgas. — 2) Större vidd, omfång. *Riket erhöll genom honom en betydlig u*. — *Syn*. Förstoring.

UTVIDGNINGSKRAFT, f. sing. (fys.) Elastiska kroppars sträfvande att utbreda sig i ett större rum, när de förut varit sammanträngda i ett mindre.

UTVIKA, v. a. 3. (böjes som *Vika*) *Vika utåt*. — Äfv. *Vika ut*. — *Utvikande*, n. 4.

UTVIKNING, f. 2. 1) *Utvikande*. — 2) (i musik) Se *Modulation*.

UTVINKA, v. a. 1. Genom vinkning utkalla. — Äfv. *Vinka ut*.

UTVISA, v. a. 1. o. 2. 1) Visa bort ur ett rum, o. s. v. *Han blef u-d ur domsalen*. *Parterna blefvo u-de*. — Äfv. *Visa ut*. — 2) Visa, utmärka. *Han u-de stället, der mordet skett*. — 3) Anvisa, utstaka; utsätta. *U. ort och ställe för en förrättning*. — 4) (fig.) Tillkännagifva, visa, bevisa. *Tiden skall u. det*. *Såsom verifikationerna u*. — *Utvissad* ell. *Utvist*, part. pass. *På u. ort och ställe*. — *Utvissande*, n. 4. o. *Utvissning*, f. 2. (det sednade endast för bem. 1 o. 2).

II.

UTVITTRA, v. n. 1. Säges om salter, som genomtränga porösa kroppar och afsätta sig på dem, i form af ett fint ludd. — *Utvittring*, f. 2.

UTVOTERA, v. a. 1. Genom votering utsluta. *Han blef u-d ur riddarhuset*. — Äfv. *Votera ut*. — *Utvoterande*, n. 4. o. *Utvoterering*, f. 2.

UTVRIDA, v. a. 5. (böjes som *Vrida*) Genom vridning utbringa. *U. valtnet ur bykkläder*. — Äfv. *Vrida ut*. — *Utvridande*, n. 4. o. *Utvridning*, f. 2.

UTVRÅKA, v. a. 2. Våldsamt utkasta (något tungt). *U. någon ur rummet*. — Äfv. *Vråka ut*. — *Utvräkning*, f. 2.

UTVÄFVA, v. n. 2. Sluta väfningen af något. *Har hon utväft än?* — Äfv. *Väfva ut*.

UTVÄG, m. 2. Medel att uppnå ett mål (egentl. att komma ur en svårighet, förlägenhet, fara). *Jag vel ingen u. att komma från den saken*. *Han har funnit en u. att draga sig ur förlägenheten*. *Taga en tjenlig u*. *Nyttja elaka u-ar*. *Han hitlar alltid på u-ar*. *Man finner väl u. därför*. *Jag ser ingen u. att komma till målet*. *Det finnes ingen annan u*. — *Syn*. Medel, Resurs.

UTVÄGA, v. a. 2. Väga och utlemna. — Äfv. *Väga ut*. — *Utvägning*, f. 2.

UTVÄLJA, v. a. 2. (böjes som *Välja*) Utse eller utsöka och välja. *U. någon till konung*. *U. de bästa varorna*. — Äfv. *Välja ut*. — *Utväld*, part. pass. *Den u-de konungen*. *U-dt folk*. — Brukas äfv. adjektivt i samma mening som: Utsökt, högst förträfflig, af bästa sorten. *De u-aste perlor*. *U. smak*. Nyttjas äfv. substantivt, t. ex.: *De u-e*. *Det u-aste*, det bästa. — *Utväljande*, n. 4.

UTVÄLTA, v. a. 1. o. 2. ell. *UTVÄLTRA*, v. a. 1. Välta, vältra inifrån ut. — Äfv. *Välta* ell. *Vältra ut*.

UTVÄNDA, v. a. 2. Vända utåt. — Oftare *Vända ut*.

UTVÄNDIG, a. 2. Se *Yttre*.

UTVÄNDIGT, adv. På yttre sidan, till det yttre. — *Syn*. Utanpå, Utvertes.

UTVÄNDSMUSKEL, m. 3. pl. — *muskler*. Muskel, som rörer en lem utåt.

UTVÄNTA, v. a. 1. Vänta så länge på någon, tills han kommer. — Äfv. *Vänta ut*.

UTVÄRDSDHUS, n. 5. Vårdshus i en större stads omgifning.

UTVÄRKA, v. n. 2. Genom värk och bulnad uttränga ur kroppen. *En sticka, som u-ker ur fingret*. — Äfv. *Värka ut*.

UTVÄRTES, se *Utvertes*.

UTVÄXA, v. n. 2. o. 3. (böjes som *Växa*) Växa fram, utåt; växande skjuta ut. *Flera grenar hafva utväxt ifrån stammen*. — Äfv. *Växa ut*. — *Utväxt* o. *Utvuxen*, part. pret. *En u. knöl*. — *Utväxande*, n. 4. o. *Utväxning*, f. 2. [Utvexa.]

UTVÄXLA, se *Utvexla*.

UTVÄXT, f. 3. Onaturlig bildning af en utvuxen fast massa på ytan af en kropp. *Öfverben, köttväxter, svallkött, vårtor, polyper äro u-er*.

UTÅDRA, v. a. 1. (med.) Förorsaka utådring. — *V. n*. Säges om blod eller vätskor, som uttränga ur sina kärl i någon af de närliggande inre delarna.

UTÅDRING, f. 2. (med.) Se *Extravasation* och *Extravasat*.